

ΣΣUM

ČASOPIS BOHOSLOVCOV KŇAZSKÉHO SEMINÁRA
SV. CYRILA A METODA V BRATISLAVE

číslo 1
ročník XXXIII.

BRATISLAVA
13. 9. 2021

P.Reisel grafik
K.Martinák grafik
M. Surový redaktor
J. Bednárik redaktor
V. Varga zástupca šéfredaktora
S. Poledňák redaktor
P.Kupkovič redaktor
Š. Pálesch redaktor
J. Jurkovič šéfredaktor
B. Antoš redaktor
T. Pammer redaktor

Obsah

ÚVODNÍK.....	3
SVEDECTVO - IVAN HRUŠOVSKÝ.....	4
SVEDECTVO ŠIESTAKA.....	6
MINFA.....	9
NOVÉ TVÁRE V SEMINÁRI.....	12
ROZHOVOR S IVANOM RUŽIČKOM.....	16
PASTORAČNÝ ROČNÍK.....	18
KALENDÁR 2022.....	20
MARTINEUM.....	22
SEMINÁRNE AKCIE.....	24
FRATELLI TUTTI 1/3.....	30
BRATISLAVSKÁ ZLATÁ ULIČKA.....	33
RECENZIA FILMU.....	36
VTIPY/OBJEDNÁVKA.....	38

Podporte nás:

bankové spojenie časopisu:
IBAN: SK13 1100 0000 0029 3537 1105
Dobrovoľný príspevok na jeden výtlačok je 0,60 €

Informácie a kontakt:

časopis bratislavských seminaristov
číslo: 1 - 2021/2022, december 2021
ročník: XXXIII.
vydávajú: seminaristi Kňazského seminára
sv. Cyrila a Metoda, Kapitulská 26, 811 01 BA
e-mail: redakcia@adsum.sk
jazykový korektor: Linda Vasil'ová
Neoznačené fotografie sú z archívu a internetu.

Foto obal: clovekavira.cz

ADSUM znamená „Tu som“.
Je to odpoveď na Božie volanie, ktoré zaznieva v človeku.
Bohoslovci sú ľudia, ktorí na intenzívne volanie odpovedali a pripravujú sa na prácu v Pánovej vinici, teda na službu kňaza, slúžiacemu Bohu i ľuďom. Ak počuješ Božie volanie i ty, neboj sa Bohu povedať svoje ADSUM!

S cirkevným schválením
Arcibiskupského úradu
v Bratislave, dňa 28.4.2009, č. 1268/2009
Cenzor: ThDr. Alexander Knorr, PhD.
Registrované na Ministerstve kultúry SR
pod číslom: EV 722/08.
ISSN: 1335-7158 02, tlač: LÚČ Bratislava

Ďakujeme vydavateľstvu LÚČ.
Rovnako ďakujeme všetkým,
ktorí prispeli k vydaniu tohto čísla.
Dobrovoľné príspevky
na časopis ADSUM môžete poslať
na uvedené číslo bankového účtu.

„*„Ako slepi ohmatávame múr a tápame ako ten, kto nemá oči, napoludnie sa potkávame ako v tme; hoci silní, ako mŕtvi sme. Mrmláme ako medvede a stále hrkútame ako holuby. Čakáme na právo, a niet ho, na spásu, a je od nás ďaleko.“*
Takto uvažuje prorok Izaiáš. (59,10-11)

My však máme dôvod ohlasovať veľkú radosť: náš Boh je tu, narodil sa nám Spasiteľ, Kristus Pán. On je naša radosť a istota. Aj keď mnohí ľudia stále nosia vo svojich srdciach vyryté slová Izaiáša, my sme však započuli radosť slova – vyšla ranná hviezda, narodilo sa nám dieťa.

Ježiš Kristus, pravý Boh a pravý Človek prichádza na svet v podobe malého dieťaťa. Dieťa, ktoré navonok nemá žiadnu moc a je ľahko manipulovateľné. A niektorí ním manipulujú aj dnes tým, že z Vianoc robia sviatky konzumu a darčiekov, zákuskov a rôznych dobrôt. Iní Bohu – Dieťaťu - bránia dospieť, lebo chcú, aby zostalo dieťaťom po celý ich život. Krehká, terakotová figúrka, odsunutá do škatule, ktorá sa raz za rok vloží do vaty, ako istý sentimentálny vianočný doplnok. A tak slová, ktoré toto Dieťa, Ježiš, prinieslo, zostávajú nevypočuté, keďže sa javia byť nepohodlné naproti pohodlnosti cukríkového kresťanstva.

Emeritný pápež Benedikt XVI. o tajomstve Vianoc uvažuje nasledovne: „*Kristov príchod rozptyľuje temnoty sveta, naplňa svätú Noc nebeským jasom a tváre ľudí ožaruje nádherou Boha Otca. Aj dnes, obklopení Kristovým svetlom, sme vianočnou liturgiou naliehavo vyzývajú nechať prežiarit svoju myseľ a srdce Bohom, ktorý zjavil jas svojej Tváre. V prvej vianočnej prefácii voláme: „Lebo tajomným vtelením tvojho Slova zažiarilo našej duši nové svetlo tvojej slávy. Keď takto poznávame Boha viditeľne, nech nás on sám strhne k láske vecí neviditeľných“.* V tajomstve Vtelenia Boha, po tom, čo hovoril a zasahoval v dejinách prostredníctvom poslov a znamení, „sa zjavil“, vyšiel zo svojho neprístupného svetla, aby ožiaril svet.“

Nie je jednoduché ľudskými slovami opísať veľké tajomstvo Vtelenia Boha. Ako píše evanjelista Ján: „*ani na celom svete by nebolo dost miesta na knihy, ktoré by bolo treba napísať.*“ (Jn 21,25) Ale jedno môžeme s istotou povedať – „*Slovo sa telom stalo.*“ (Jn 1,14) Ježiš Kristus, druhá Božská osoba, prišiel na svet a priniesol nám ten najkrajší darček, ktorý sa dokonale prejavil vo veľkonočnej udalosti.

Prežime teda Vianoce, ktoré budú naplnené vnútornou radosťou a pokojom z príchodu Spasiteľa sveta.

redakcia časopisu Adsum

Ivan Hrušovský

Svedectvo z propedeutického ročníka

Celé detstvo som prežíval v obyčajnej viere. V takej, že v nedeľu sa musí ísť do kostola. Z mojej strany bolo prežívanie viery len ako niečo, čo je potrebné robiť. Musím sa však priznať, že počas detstva som občas mával myšlienky o tom, aké je to byť kňazom. Do hlavy mi prišli vždy pri pohľade na kňaza v našej dedine, ale okamžite som si odpovedal: „Ja by som *farárom nechcel byť!*“. Vychádzalo to z môjho predsudku voči kňazom, nakoľko som poznal len pár kňazov, ktorí pôsobili v našej dedine, a všetci boli navonok rovnakí. Tak som, ako dieťa, zmýšľal, že kňazom sa môže stať len ten, kto má rozmery, vlasy, povahu či verejné vystupovanie ako tí kňazi, ktorých som dovtedy videl. Tieto myšlienky o kňazstve boli ako blesk, pretože vznikli a okamžite boli uzemnené. Žil som vo virtuálnej realite a takéto témy tam nemali miesto. Bol som milovníkov počítačových hier, ale čím som bol starší, tým viac som pociťoval, že mám ísť inou cestou. Na strednej škole som sa stretol s učiteľom náboženskej výchovy, ktorý ma ohúrnil svojimi filozofickými poznatkami. Vždy, keď som ho počúval, tak som si vravel: „*Chcel by som vedieť to, čo vie on!*“. Virtuálna realita mi túto motiváciu silne kalila. Preto som najskôr musel viesť tvrdý boj proti nej. Na predstavu, virtuálna realita sa stane akoby členom Vašej rodiny a veď predsa nik nedokáže vyhodíť člena svojej rodiny bez toho, aby na to mal nejaký silný dôvod.

Ten dôvod prišiel vo forme problémov s trávením. Mnohé dni som prežil v bolesti a nemal som ani náladu si zapnúť počítač. To očistilo môj rozum, aby som konečne mohol

rozmýšľať. A začal som rozmýšľať aj o viere, ale v zlom. Hľadal som osobu Boha za všetkými tými príkazmi, za predpismi, za povrchnými veriacimi, ale osobu Boha som tam nedokázal nájsť. Nastal čas, keď sa v našej dedine mali vystriedať kňazi a tak som šiel na poslednú spoveď, kde mi ten kňaz, ktorý odchádzal, odporučil, aby som sa pomodlil osobnou modlitbou. Prišiel som teda domov, zavrel sa do tmavej izby a srdcom som sa spýtal: „*Bože, si tu?*“. Vtedy som spoznal Boha ako osobu. Príchod nového kňaza mi pomohol udržať si túto vieru. Bol mladší a nejak mi nezapadal do môjho predsudku voči kňazstvu, čo roztrieštilo ten predsudok na kúsky. Netvrdím, že som chcel byť ako on, ale v ňom som videl, že každý kňaz je iný. Z toho podnetu som začal niekoľko mesiacov intenzívne premýšľať o vstupe do seminára. Na prvý pokus to nevyšlo.

Neúspešná prihláška mnou silne otriasla a uviedla ma do pochybností. Bol som z toho síce smutný, ale všimol som si, že o povolání som predošlé mesiace premýšľal dosť naivne. Vtedy vo mne nastal akoby duchovný zlom a spochybnil som, že by som mohol mať duchovné povolanie. Do seminára som síce nebol prijatý, ale na teologickú fakultu áno. Rozhodol som sa teda ísť študovať a skrze štúdium objavovať, aké z troch povolání je to pre mňa. Štúdium ma zaujímalo a vnútorne naplňalo, ale hovoril som si, že bolo dobré, že ma do seminára neprijali. Duchovné povolanie som zavrhol a označil za nereálne, ale aj keď som ho zavrhol, predsa som nad tým rozmýšľal. Neustále mi v myšlienkach rezonovalo, že to povolanie akoby spalo a ja ho musím prebudíť tým, že budem ako osoba dospievať a dozrievať. Mal som víziu akoby takých etáp či kapitol, cez ktoré sa musím dostať, aby sa oživilo to zavrnuté alebo spiace povolanie. Nemyslím si, že by bolo vhodné opisovať každú etapu života, ktorá ma priviedla až k písaniu tohto článku.

Podelím sa s mojou spomienkou zo dňa 30.1.2021, kedy sa prebudilo moje duchovné povolanie a povedal som si: „*Rozhodujem sa pre Boha.*“ V ten moment som cítil, že teraz je čas „*buď, alebo*“ či „*teraz, alebo nikdy*“, pretože som vnímal definitívnosť toho, či duchovné povolanie prebudím do života alebo ho pošlem na večný spánok a pôjdem ďalej bez neho. Často som si vravieval, či som to duchovné povolanie vo mne náhodou nevytvoril umelo ja, ale to, že „*zomrelo*“ a teraz „*ožilo*“, ma vždy presvedčí o tom, že Bohu nič nie je nemožné. A počas posledného obdobia som v duchu viedol rozhovor s Bohom: „*Bože, veď ty ma viac poznáš ako ja seba samého, tak prečo ma lákaš?*“ Podobnú otázku som počul odznieť z úst viacerých kňazov, ale ani jeden z nich nepoznal odpoveď. Ja si myslím, že odpoveďou je milosť, pretože som neurobil nič také, že by som si to zaslúžil.

Svedectvo šiestaka

Martin Uher

S Božou pomocou sa v seminári s radosťou a bázňou pripravujem na povolanie – byť Kristovým kňazom. Rád sa vám predstavím a uvediem aj zaujímavú skúsenosť z pastoračného ročníka.

Čo bolo po mojom absolvovaní štúdia ekonómie rozhodujúcim impulzom podať si prihlášku na fakultu a do kňazského seminára?

Po úspešnom absolvovaní inžinierskeho štúdia na Národohospodárskej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave som pracoval 4 roky ako ekonóm vo výrobnom podniku. Už počas štúdia na vysokej škole som začínal vnímať Božie volanie „Pod' za mnou“. Po spoznaní, že Pán Ježiš je moja jediná istota, som sa rozhodol. Túžim sa stať katolíckym kňazom. Ako 29-ročný som bol prijatý do Kňazského seminára sv. Cyrila a Metoda v Bratislave. S tým

je spojené aj štúdium na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Kto bol mojím vzorom kňazského povolania slúžiť Bohu a ľuďom?

Miništrovať som začal ako deväťročný. Na ceste povolania ma oslovilo svedectvo života mnohých kňazov. Ďakujem za dar katolíckej viery, v ktorej ma vychovávali moji rodičia. Rok pred vstupom do seminára som bol členom „ašpirantky“. Je to rozlišovanie povolania realizované saleziánskym štýlom a v saleziánskom duchu. Som rád, že som mohol byť jej súčasťou. Mojim obľúbeným svätcom je sv. Don Bosco s jeho životným heslom: „Daj mi duše a ostatné si vezmi.“

Príprava na teologickej fakulte a v seminári je zameraná na ľudskú, intelektuálnu, duchovnú a pastoračnú formáciu. Ako príprava prebieha u mňa?

Život v spoločenstve spolubratov je náročný. Vďaka nemu lepšie vnímam svoje limity i príležitosti na napredovanie. Delením sa o radosť okamihy života, radosť rastie. Učím sa viesť dialóg s inými. Štúdium vo mne prebúdzá túžbu po hľadaní pravdy. Chcem ju stále lepšie a hlbšie spoznávať. Prežívam radosť a pokoj v srdci, že som v seminári. Počas letných prázdnin pomáham na tábore pre miništrantov. Spoznávam túžbu mladých po zmysle života.

Oblubujem hory a turistiku. Môže krása prírody a stvorenia priviesť moderného človeka k otázke o existencii Boha?

Počas túr v horách som zažil nádherné rozhovory s mladými. Vnímam ich túžbu po pravde, spravodlivosti a radosťnom živote. Pobyť v prírode nám vytvára priestor pre ticho. V ňom sa môžeme pýtať otázky zmyslu nášho života a čo bude po našej smrti. V našom hľadaní môžeme prísť až k osobnému milujúcemu Bohu. On nás hľadá prvý. Necháme sa ním nájsť?

Rakovník

Časť pastoračného ročníka som prežil na fare v Rakovníka. Nachádza sa asi 60 kilometrov na západ od Prahy. Pán farár, páter Vojtech, ma prijal s radosťou. Vo farnosti je približne 120 veriacich, ktorí chodia v nedeľu do kostola. Mesto má vyše 17 tisíc obyvateľov. Katolíci sú menšinou.

Čo som v Rakovníku zažil?

Dostal som za úlohu odomykať a zamykať kostol sv. Bartolomeja. Bol som zodpovedný za kuchyňu na fare. Zopár žien nám prinášalo výborné jedlá. Snažili sme sa zjesť všetko. Obdivujem pátra Vojtecha, ako si váži jedlo. Jedli sme spolu. Takto vznikol priestor na mnohé chlapské rozhovory. Mohol som sa pýtať čokoľvek a dostal som odpoveď. Páter mi povedal: „V každej farnosti je len zopár jednotlivcov, ktorí to myslia s Pánom Bohom vážne.“

Ďalej mi vysvetlil dôležitosť obety: „Naša modlitba je ako list papiera na stole pred Pánom Bohom. Príde vietor a odfúkne ju. Ale keď modlitbu poistím obetou, je to ako kameň položený na liste. Ten list, naša modlitba, ostáva pred Pánom Bohom.“

Chodil som na pravidelné týždenné stretnutie kňazov. Spoznal som silu a krásu kňazského spoločenstva. Prijali ma ako jedného z nich. Zažil som s nimi mnohé príhody i príklad, ako spolu vychádzajú kňazi rôzneho veku.

Spoznal som kňaza, ktorý nesie zodpovednosť za 20 kostolov, ale má len 15 veriacich. Tejto situácii hovoria „pastorácia múrov.“ Miestni kňazi majú mnohé starosti s opravami nepoužívaných kostolov.

V tejto farnosti som spoznal, čo znamená osobná pastorácia. Páter Vojtech sa venuje jednotlivcom. Nie je tu masa veriacich. Som veľmi povzbudený, že som videl mladé veriace rodiny. Rodičia sa pravidelne svedujú a chodia často na svätú omšu. Navzájom sa povzbudzujú a formujú. Sú novou nádejou Cirkvi v Čechách.

Akú úsmevnú príhodu som zažil? Bol som navštíviť vyše 90-ročného kňaza, ktorý bol na smrteľnej posteli. Bol smädný, tak som mu podal pohár. Spýtal som sa ho: „Páter Jaroslav, chuť vám čaj?“ Odpovedal: „To je pivo.“ Pochopil som, že som v Čechách. Na záver mi dal kňazské požehnanie. Teraz verím, že mám nového orodovníka v nebi.

V mojej obľúbenej knihe Dar a tajomstvo sv. Ján Pavol II. píše, že súčasný človek od kňaza žiada Krista! Kňazstvo je pre mňa dar a tajomstvo. Pán Ježiš si vyvolil kňazov, aby boli s Ním. Ich poslaním je služba: prinášať Krista ľuďom a privádzať ľudí ku Kristovi. Ak Nebeský Otec dá, rád by som bol účastný na tejto službe.

Ďakujem Pánu Bohu za milosť byť v kňazskom seminári, Panne Márii za ochranu i pomoc a anjelom i svätým za mocný príhovor. Mojej rodine, ocom biskupom, predstaveným kňazského seminára, kňazom, spolubratom, dobrodincom, chorým, trpiacim i nepriateľom tiež patrí veľká vďaka. Modlím sa za všetkých a posielam im Božie požehnanie.

Martin Uher

Po ročnej prestávke spôsobenej nepriaznivou epidemiologickou situáciou sa tento rok opäť konal letný tábor pre miništrantov MINFA. Od 3. do 23. júla sme obývali pastoračné centrum v obci Smolenice. Novinkou tohto ročníka bolo, že sa MINFA konala len na jednej fare, ale zato v troch turnusoch. Vystriedali sa nám tu chlapi – miništranti – z rôznych kútov bratislavskej a trnavskej arcidiecézy, či dokonca až z Kysúc.

Bohoslovci sa postarali o zaujímavý a poučný program. Tohtoročnou témou MINFY bola prvotná Cirkev. Preto boli aj účastníci rozdelení do skupiniek nesúcich názvy prvotných cirkevných obcí: Kartágo, Jeruzalem, Alexandria, Galácia a Antiochia. Prostredníctvom

krátkých scénok sme sa chlapcom snažili priblížiť niektoré hlavné udalosti zo života prvotnej Cirkvi, ako bola služba chorým a chudobným, prenasledovanie kresťanov, zrod putovania na posvätné miesta či zasadnutie koncilu.

Program sme podľa potreby situovali do priestorov pastoračného centra alebo sme využívali miestne turistické trasy a športoviská. Samozrejme nemohol chýbať futbal, liturgické nácviky, rôzne hry a súťaže. Navštívili sme aj jaskyňu Driny, múzeum Molpír a Včelovinu Smolenice. Bratia diakoni slúžili krátkymi katechézami a viedli duchovný život účastníkov tábora. O dobré jedlo sa postarali naši šikovní spolubratia seminaristi Pavol, Ondrej a Peter za výdatnej pomoci ostatných bohoslovcov.

Chlapcov prišlo povzbudiť vo viere a niečo nové naučiť viacero hostí. Prvý týždeň nás poctili návštevou otec biskup František Rábek s vojenským kaplánom Jaroslavom Leopoldom Jablonským. Porozprávali nám rôzne zážitky z návštev slovenských vojakov pôsobiacich v zahraničných misiách.

Veľký úspech zožala ukážka práce s koňmi jazdeckej polície na lúke pod Smolenickým zámkom. Druhý týždeň celebraval slávnostnú svätú omšu otec biskup Jozef Haľko. Za trnavskú arcidiecézu prišiel v treťom turnuse sekretár arcibiskupa Lukáš Blažo. Osobitnej pozornosti sa tešila ukážka poskytovania prvej pomoci, ktorú na všetkých troch turnusoch zabezpečil pán Zdenko Babíček. S vážnou témou o živote v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch prišiel dvakrát porozprávať väzenský kaplán, salezián Juraj Malý.

Na svätých omšiach sme sa zúčastňovali vo farskom kostole. Smolenickí farníci nás obdarovali rôznymi dobrotami, za čo im touto cestou ďakujeme. Rovnako ďakujeme aj smolenickému pánovi farárovi Milanovi Červeňanskému, bratislavskému i trnavskému arcibiskupskému úradu a ostatným sponzorom a darcom.

Prosíme vás aj o modlitby za nás bohoslovcov i za chlapcov miništrantov. Nech dobrý Boh odmení vašu pomoc. V mene ostatných bratov bohoslovcov s pozdravom zostávajú organizátori tohtoročnej MINFY Martin Surový a Martin Gira.

Peter Vrábek

Vek: 35 rokov
Farnosť: Chtelnica
Citát: "Ave Maria."

1) Drahý brat, hoci si v seminári ešte len krátko, svoje povolanie si iste vnímal už skôr. Čomu si sa venoval pred nástupom do seminára? Prezrad nám tiež, ako si dospel k rozhodnutiu podať si prihlášku?

Od chvíle môjho obrátenia spoznávam Boha i Boží plán s mojím životom. V tomto poznaní ma Boh priviedol ku kňazskému povolaniu.

2) Teraz si už niekoľko týždňov v novom prostredí. Bolo pre teba pritažké zvyknúť si, alebo šlo všetko hladko?

Rozhodnutie nebolo ťažké, ale isté prekážky tu boli. Tie však nezmenšili moje rozhodnutie stať sa kňazom. S odstupom času poznávam, že prekážky, ktoré som prežíval boli vlastne skúškou a očistením mojej duše a budú tu do konca môjho života.

3) Pán Boh Ti dal rozmanité dary, a tak môžeš slúžiť Pánovi svojim osobitým spôsobom. Aká je tvoja vízia, čo by si chcel ponúknuť svetu ako kňaz, alebo čo podľa Teba najdôležitejšie na kňazskom poslaní?

Podobať sa Ježišovi Kristovi skrze Nepoškvrnené srdce Panny Márie, ktoré je pre nás vzorom a cestou a najdokonalejším obrazom Ježišovho Srdca.

4) Svoju formáciu ku kňazstvu si zahájil stretnutím so Svätým Otcem. Čo si z jeho návštevy odnášaš?

Moju formáciu som začal stretnutím so Svätým Otcem, a ako som začal tak aj dožijem v jednote s Petrovým nástupcom. Samotná prítomnosť Svätého Otca priniesla veľké požehnanie.

Zoltán Ilcsik

Vek: 20 rokov
Farnosť: Kolárovo
Citát: "Ludí a ľudské záležitosti musíme poznať, aby sme ich mohli milovať. Boha a Božie záležitosti musíme milovať, aby sme mohli poznať!"
(Blaise Pascal - francúzsky matematik a filozof)

1) Drahý brat, hoci si v seminári ešte len krátko, svoje povolanie si iste vnímal už skôr. Čomu si sa venoval pred nástupom do seminára? Prezrad nám tiež, ako si dospel k rozhodnutiu podať si prihlášku?

Je to výsledok dlhého procesu. Keď som bol dieťa, považoval som Cirkev a náboženstvo za nutné zlo. Keď som bol štvrtákom na základnej škole, prestal som chodiť aj do kostola. O niekoľko rokov som si uvedomil, že som duchovne prázdny a túto prázdnotu nedokázali vyplniť vzťahy s ľuďmi. Zrazu som pocítil vnútornú túžbu znova ísť do kostola. Keď som mal 16 rokov, prvýkrát som premýšľal o tom, aké by to bolo byť kňazom. Vtedy som si nevedel predstaviť seba ako kňaza, pretože som sa už videl na prírodovedeckej fakulte. Neskôr som si uvedomil, že som pozvaný, aby som sa zaoberal ľuďmi.

2) Teraz si už niekoľko týždňov v novom prostredí. Bolo pre teba pritažké zvyknúť si, alebo šlo všetko hladko?

Samozrejme nebolo pre mňa ľahké vytrhnúť sa z prostredia malého mesta a presťahovať sa do Bratislavy. Ale po krátkom čase už viem, že som na správnom mieste. Čo sa týka života v seminári, ešte si musím navyknúť na nový poriadok, inak je všetko v poriadku.

3) Pán Boh Ti dal rozmanité dary, a tak môžeš slúžiť Pánovi svojim osobitým spôsobom. Aká je tvoja vízia, čo by si chcel ponúknuť svetu ako kňaz, alebo čo podľa Teba najdôležitejšie na kňazskom poslaní?

Ja si osobne myslím, že najdôležitejšie na kňazskom poslaní je milovať, milovať a milovať! Nie som hoden, aby som stal kňazom, ale Boh ma povolal a ja som odpovedal áno. Nechápem, prečo vybral práve mňa, ale verím mu. Verím, že môj život je v jeho rukách.

4) Svoju formáciu ku kňazstvu si zahájil stretnutím so Svätým Otcem. Čo si z jeho návštevy odnášaš?

Stretnutie so Svätým Otcem bolo naozaj nezabudnuteľné. Najviac sa ma dotkla svätá omša v Šaštíne s pápežom. Z jeho návštevy si odnášam jeho spiritualitu, múdrosť a hlavne nádej.

Jakub Križan

Vek: 19 rokov

Farnosť: Bratislava, Podunajské Biskupice

Citát: „Ži a nechaj žiť svoj život najviac ako dokážeš, no nikdy sa nepozeraš dolu, kde sú iba chyby. Ostatní sú preda tak isto jedineční ako ty.“

1) Drahý brat, hoci si v seminári ešte len krátko, svoje povolanie si iste vnímal už skôr. Čomu si sa venoval pred nástupom do seminára? Prezrad nám tiež, ako si dospel k rozhodnutiu podať si prihlášku?

Venoval som sa naozaj rôznym činnostiam. Keďže toto boli zatiaľ najdlhšie prázdniny, čo som mal, tak sa dalo postíhať celkom dosť vecí. Najviac svojho času som trávil s kamarátmi, či už pri koníčkoch, alebo aj organizovaním rôznych podujatí.

Ako som dospel k rozhodnutiu poslať prihlášku? Videl som v povolani niečo viac... niečo viac, čo sa dá pomenovať celkom jednoducho, dvoma slovami – pomoc ľuďom.

2) Teraz si už niekoľko týždňov v novom prostredí. Bolo pre teba pritažké zvyknúť si, alebo šlo všetko hladko?

Tak, ako sa vraví - život je zmena... Nebolo to až také ťažké, bol som na to podľa mňa celkom pripravený. Tým ale nechcem povedať, že to bolo jednoduché, to nie. Pre viacerých to bolo dosť náročné. Zvykol som si pomerne rýchlo, neboli nejaké veľké problémy.

3) Pán Boh Ti dal rozmanité dary, a tak môžeš slúžiť Pánovi svojim osobitým spôsobom. Aká je tvoja vízia, čo by si chcel ponúknuť svetu ako kňaz, alebo čo je podľa Teba najdôležitejšie na kňazskom poslaní?

Podľa môjho názoru je veľmi dôležité venovať sa ľuďom a byť tu pre nich. To je vec, na ktorú sa často zabúda, pritom by mala byť samozrejmosťou. To je to, čo by som chcel ponúknuť – byť pre ľudí.

4) Svoju formáciu ku kňazstvu si zahájil stretnutím so Svätým Otcem. Čo si z jeho návštevy odnášaš?

Krásne, povzbudivé a pravdivé slová, ktoré trefne a výstižne podal celému svetu. Dúfam a chcel by som, aby ma sprevádzali ešte dlhý čas, pokiaľ bude treba...

Ivan Hrušovský

Vek: 22 rokov

Farnosť: Radava

Citát: „Vietor veje, kam chce; počuješ jeho šum, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide.“ (Jn 3,8)

1) Drahý brat, hoci si v seminári ešte len krátko, svoje povolanie si iste vnímal už skôr. Čomu si sa venoval pred nástupom do seminára? Prezrad nám tiež, ako si dospel k rozhodnutiu podať si prihlášku?

Študoval som strednú odbornú školu elektrotechnickú a hneď po maturite som začal študovať teológiu ako laik. Počas štúdia som často zvažoval, či podídem o jeden „krok“ do seminára a tento rok som sa rozhodol podísť ten krok dopredu.

2) Teraz si už niekoľko týždňov v novom prostredí. Bolo pre teba pritažké zvyknúť si, alebo šlo všetko hladko?

Paradoxne, prvé dni boli pre mňa ľahké. Až po pár dňoch, najmä keď som už dlhšiu dobu nevidel svoju rodinu, mi bolo smutno. Na seminárny poriadok som si dokázal pomerne bez veľkých problémov rýchlo zvyknúť.

3) Pán Boh Ti dal rozmanité dary, a tak môžeš slúžiť Pánovi svojim osobitým spôsobom. Aká je tvoja vízia, čo by si chcel ponúknuť svetu ako kňaz, alebo čo podľa Teba najdôležitejšie na kňazskom poslaní?

Podľa mňa je u kňaza veľmi dôležité, aby ruky vystieral do neba a nohami stál na zemi. Tak sa môže stať mostom medzi človekom a Bohom. To je moja jediná vízia, ktorú by som chcel ponúknuť svetu.

4) Svoju formáciu ku kňazstvu si zahájil stretnutím so Svätým Otcem. Čo si z jeho návštevy odnášaš?

Bola to pre mňa veľká pocta byť tak blízko Svätého Otca. Veľmi ma oslovili jeho myšlienky z každého stretnutia. Bol to obrovský zážitok, pretože niekomu sa nepodarí stretnúť pápeža za celý svoj život.

rozhovor s PaedDr. ThLic. Ivanom Ružičkom

V aktuálnom čísle časopisu Adsum by sme vám, drahí čitatelia, chceli predstaviť Ivana Ružičku, výkonného sekretára Konferencie biskupov Slovenska. Otec Ivan bol pre návštevu Svätého Otca menovaný za generálneho koordinátora a aktuálne je menovaný za celoslovenského koordinátora synodálnej cesty.

Mohli by ste sa nám na začiatok predstaviť?

Narodil som sa v roku 1984 a pochádzam z Dobrej Vody. Po štúdiách na salesiánskom gymnáziu v Šaštíne som vstúpil do seminára a začal študovať základnú teológiu v roku 2002 v Bratislave. Kňazskú vysviacku som prijal v roku 2008 a začal som pôsobiť ako kaplán v Hlohovci, Vrbovom, Leopoldove a Komárne. Po týchto rokoch som pokračoval v postgraduálnych štúdiách fundamentálnej teológie v Ríme. Následne som pôsobil štyri roky na arcibiskupskom úrade v Trnave ako tajomník pána arcibiskupa Mons. Jána Oroscha. Po ročnej zahraničnej misii v Bruseli, teraz, už tretí rok, pôsobím ako výkonný tajomník Konferencie biskupov Slovenska.

Mohli by ste nám ozrejmíť, aká je úloha výkonného sekretára na KBS?

Generálny sekretariát KBS zabezpečuje vzájomnú komunikáciu medzi jednotlivými biskupmi vzhľadom k pastoračným úlohám a spôsobe apoštolátu pre dobro celej Cirkvi na Slovensku. Najdôležitejším momentom sú plenárne zasadnutia, kde biskupi spoločne uvažujú, diskutujú a uvádzajú do praxe rôzne rozhodnutia. Mojim poverením je viesť príslušnú agendu a byť sprostredkovateľom v komunikácii medzi biskupmi, apoštolskou nunciaturou a štátnymi orgánmi Slovenskej republiky.

V čom spočívala Vaša príprava na príchod Svätého Otca na Slovensko?

Po vymenovaní za generálneho koordinátora návštevy pápeža Františka na Slovensku som sprevádzal vatikánske delegácie, s ktorými sme apoštolskú cestu pripravovali. Mojou úlohou bolo pomôcť im spoznať „slovenský terén“, slovenskú spiritualitu a vytvoriť všetky potrebné podklady a kontakty. Preto som KBS zastupoval na rôznych rokovaniach s vládou SR a prezidentskou kanceláriou, ako aj inými štátnymi orgánmi, ktoré zabezpečovali zdravotnú, bezpečnostnú službu ako aj služby ohľadom infraštruktúry.

Ako by ste zhodnotili návštevu Svätého Otca na Slovensku?

Zhodnoteniu návštevy Svätého Otca sa vyhýbam. Áno, zo svetových médií, z biskupských konferencií Európy, zo Štátneho sekretariátu a od samotného Svätého Otca sme dostali veľmi pozitívne hodnotenia prípravy a priebehu apoštolskej cesty. Určite si uvedomujeme, že v niektorých oblastiach boli nedostatky, niektorí ľudia sa stretli s ťažkosťou, ktorá sa v niektorých situáciách nedala vyriešiť. Samotnú apoštolskú cestu však osobne nevyhodnocujem skôr preto, lebo si myslím, že ešte neskončila. Hoci fyzicky, dátumom sme už mesiac po návšteve, ale zostali nám otvorené mnohé výzvy na spoločné kráčanie. A kvôli tomu sa nechcem zastaviť pri nejakom hodnotení. Preto si netrúfam zhodnotiť, aké ovocie táto návšteva priniesla. Pre mňa návšteva zaiste neskončila dátumom 15. septembra 2021.

Vedeli by ste nám predstaviť synodu a synodálny proces, ktorý bol na diecéznej úrovni zahájený 17. októbra?

Synoda znamená spoločné kráčanie. Svätý Otec vyzýva celý Boží ľud, teda všetkých laikov, zasvätených, kňazov, biskupov, aby vstúpili do procesu vzájomného počúvania a rozlišovania. Tento proces sa aj dial, ale dnes sa chceme s väčšou pozornosťou stretnúť, počúvať a rozlišovať, ako spolu kráčame. Chceme teda spoločne uvažovať nad samotným procesom spoločného kráčania. Ja osobne som menovaný ako koordinátor synodálnej cesty na celoslovenskej úrovni. Mojou úlohou je napomáhať v procese v jednotlivých diecézach a podať záverečný výstup za Slovensko.

Ako bude vyzerať samotná diecézna fáza synody?

Rozhodnutie je na každom jednom biskupovi a jeho koordinátoroch, ako nastaví tento proces. Hlavná myšlienka však je, aby sa ľudia zapojili v čo najväčšom množstve. Nie len tí, ktorí chodia aktívne do kostola, ale aj tí, ktorí sú na okraji, alebo majú nejakú ťažkosť voči Cirkvi. Dôležité je, aby som vstúpil do spoločenstva, spolu uvažoval a spolu rozlišoval.

Čo by ste odkázali čitateľom Adsumu?

Čitateľom Adsumu želim, aby pôsobením Ducha Svätého videli a uchovávali tajomstvá Božej lásky prítomnej v tom, čo sme zažili, vo svojom srdci, aby bola zdrojom ich radosti a prameňom sily pre konanie dobra.

Pastoračný ročník Juraj Zongor

Som bohoslovec 4. ročníka. V minulom akademickom roku som bol na pastoračnom ročníku v Nemocnici Milosrdných bratov v Bratislave. Je to prvá neštátna cirkevná nemocnica na Slovensku. Nemocnica poskytuje zdravotnú starostlivosť kontinuálne od r. 1672, nadväzujúc na tradíciu vytvorenú milosrdnými bratmi. V tejto nemocnici sa nachádza 122 lôžok na 8 oddeleniach. Je tu 49 ambulancií a lekáreň. V estetickom prostredí nemocnice a v službe chorým milosrdní bratia denne naplňajú motto: Cez telo k duši.

Moja služba prebiehala na oddelení dlhodoboch chorých, kde som slúžil ako sanitár. Denný program sanitára je veľmi nabitý od skorého rána. Deň sa začínal o šiestej rannou hygienou pacientov. Vtedy sme museli do raňajok stihnúť všetkých pacientov prebaliť, poumývať, osprchovať, prezliecť. Potom nasledovali raňajky a doobeda vyšetrenia v nemocnici. Medzitým ďalšie činnosti, ako napr. niečo, alebo niekoho odvieť, priviesť, prebaliť. Potom nasledoval obed a kŕmenie pacientov. Niekedy som sprevádzal pacientov na výjazdy do iných nemocníc kvôli ďalším vyšetreniam. Po obede som mal chvíľku čas s pacientmi prehodiť zo pár slov. Títo ľudia boli radi, keď sa s nimi niekto prišiel porozprávať. Väčšinou som bol však ten, kto počúval. Ľuďom, ktorí trpia, dobre padne, keď môžu svoje ťažkosti zdieľať s inými. Potom nasledovalo ďalšie prebaliť, umývanie stolíkov a podobne.

Na oddelení sme mali väčšinou starších, ležiacich pacientov. Žiaľ, prichádzali k nám niekedy aj mladí ľudia, ktorí mali za sebou rôzne príbehy. Niektorí boli po autohavárii, iní mali predtým problémy s alkoholom a podobne. Medzi nimi boli aj ľudia po mozgovej príhode alebo po náročných operáciách. Manipulácia s takými pacientmi bola niekedy extrémne náročná. Mal som možnosť byť aj pri zomierajúcich ľuďoch a sprevádzať ich svojou prítomnosťou a modlitbou. Pri takých chvíľach si človek prehodnotí isté veci a je vďačnejší za to, čo si možno bežne ani neuvedomuje. Zdravie, rodina, priatelia, viera v Boha. Každý deň je veľký dar.

Bol to aj čas pandémie a niekedy sa aj na našom oddelení vyskytli pozitívni pacienti, ktorých sme museli hneď izolovať a presunúť na covidové oddelenie. Po prekonaní ochorenia COVID-19 k nám prichádzali pacienti s mnohými ťažkými následkami. V tomto náročnom období, keď boli zatvorené kostoly, bolo veľmi vzácné, keď kňaz prichádzal s eucharistickým Kristom priamo na oddelenie medzi chorých. Milosrdní bratia slúžili sväte omše aj v kostole, ktorý je súčasťou nemocnice.

Medzi najsilnejšie spomienky na tento pastoračný ročník patria aj chvíle služby istému staršiemu kňazovi, ktorý dlho ležal na našom oddelení. Vždy, keď som bol v službe, pomáhal som mu pri slúžení svätej omše, ku ktorej sa často pripojili aj ostatní pacienti. Boli to nezabudnuteľné, silné momenty. Tento kňaz veľmi rád slúžil sväte omše, napriek tomu, že sa sám nevedel ani posadiť. Bol ochotný slúžiť aj na nemocničnom lôžku. Eucharistia bola veľká posila pre neho i pre ostatných pacientov, ktorí boli prítomní.

Určite by sa dalo hovoriť o ďalších príbehoch, ale aspoň toľko k pastoračnému ročníku u Milosrdných bratov. Musím sa priznať, že to bol rok neraz náročný fyzicky, ale aj psychicky. Pomohlo mi to však naučiť sa mnohým veciam, ako napríklad prispôbiť sa, improvizovať, počúvať, vedieť poslúžiť. Bola to škola života.

KALENDÁŘ 2022

Kňazský seminář sv. Cyrila a Metoda

JANUÁŘ

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2			
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

31

FEBRUÁŘ

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAREC

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

APRÍL

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

MÁJ

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

JÚN

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

JÚL

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

AUGUST

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

SEPTEMBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

31

OKTÓBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

NOVEMBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

DECEMBER

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Martineum

Bratislavská arcidiecéza a Farnosť sv. Martina v Bratislave úspešne ukončili rekonštrukciu historickej budovy na Rudnayovom námestí 3 v Bratislave.

Zrekonštruovaný dom prepojený s Katedrálou sv. Martina bude poskytovať potrebné zázemie pre významné návštevy, akou bola v septembri tohto roka návšteva pápeža Františka, ale aj pre umelecké zoskupenia vystupujúce v katedrále, pre sobášiacich sa či na zabezpečenie priamych televíznych prenosov z katedrály za účasti ústavných činiteľov štátu.

Spolu s renováciou Rudnayovho námestia tak vznikol v hlavnom meste reprezentatívny priestor s veľkým turistickým potenciálom.

Autormi projektu rekonštrukcie meštianskeho domu z druhej polovice 18. storočia, známeho tiež ako Waydanovský dom, sú architekti Andrej Botek a Pavol Pauliny z Ústavu dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok Fakulty architektúry a dizajnu STU v Bratislave. „Pri obnove pamiatkovo chráneného objektu sme museli zohľadniť viacero požiadaviek a predovšetkým myslieť na skutočnosť, že Katedrála sv. Martina ako korunovačný chrám bývalého Uhorska a jej okolie sú najnavštevovanejšou a turisticky atraktívnou destináciou hlavného mesta,“ uviedli.

Samotná realizácia pamiatkovej obnovy a adaptácie historického domu začala v auguste 2019. „Naším plánom bolo ukončiť rekonštrukciu domu v súlade s plánom, a to do augusta 2021. Aj napriek pandémie, ktorá negatívne ovplyvnila naplánované práce, sme veľmi radi, že sa nám to podarilo len s minimálnym časovým posunom. Samozrejme, veľmi veľkou motiváciou na dokončenie všetkých prác bolo pre nás oznámenie Svätého Otca o jeho pláne navštíviť Slovensko. Pracovné nasadenie všetkých zainteresovaných nakoniec umožnilo, že sme Svätému Otcovi Františkovi a jeho organizačnému a bezpečnostnému sprievodu poskytli potrebné zázemie na úrovni štandardu iných európskych metropol,“ uviedol Peter Slepčan, farár Farnosti sv. Martina v Bratislave.

Rekonštrukciu domu viedla a finančne pokryla Bratislavská arcidiecéza a Farnosť sv. Martina v Bratislave. Celkové náklady na obnovu exteriéru a interiéru historického domu a vybudovanie nového prepojovacieho objektu s Katedrálou sv. Martina v súlade s požiadavkami pamiatkarov boli vo výške 1,85 milióna eur.

„Chcel by som poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na rekonštrukcii dlhé roky chátrajúceho domu a pričínili sa tak o zveľadenie nielen okolia katedrály, ale celého historického stredia mesta. Veľmi si vážim podporu Zuzany Aufrichtovej, starostky Starého Mesta, a budem rád, keď sa naša spolupráca bude naďalej rozvíjať s cieľom prezentovať domácim i návštevníkom hlavného mesta zveľadené významné miesta,“ povedal Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita a predseda Konferencie biskupov Slovenska.

Po oficiálnom ukončení rekonštrukcie budovy sa chce Bratislavská arcidiecéza sústrediť na vybavenie interiéru. Ďalšími cieľmi sú vytvorenie informačného stánku, obchodu so suvenírmi, aj malej kaviarne. V interiéru domu by mali v blízkej budúcnosti vzniknúť expozičné priestory a depozitár, v exteriéri priradnú miesta na sedenie a nová zeleň.

zdroj: tkkbs.sk

Povýšenie Sv. Kríža - slávnosť patrocinia seminárnej kaplnky

Dňa 14. septembra sme netradične slávili sviatok Povýšenia Svätého kríža, ktorý je zároveň patrocinom našej seminárnej kaplnky. Netradične preto, lebo obvykle máme nástup do seminárnej formácie neskôr, až 15. septembra, po púti na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska a následných duchovných cvičeniach.

Apoštolská návšteva sv. Otca Františka na Slovensku

Tento formačný rok sme začali trochu skôr a omnoho nezvyčajnejšie ako tie predchádzajúce. Ako všetci dobre vieme, v dňoch 13. až 15. septembra 2021 navštívil Slovensko Svätý Otec František - a my, semináristi bratislavskej a trnavskej arcidiecézy, sme boli účastní stretnutí s pápežom Františkom privítania na nunciatúre, stretnutia Svätého Otca s kňazmi, bohoslovcami a katechétmi v Dóme sv. Martina, ale tak isto viacerí z nás boli priamo účastní na prípravách a službách spojených s apoštolskou návštevou, či už na Apoštolskej nunciatúre alebo aj počas slávnostnej pontifikálnej svätej omši v Národnej bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Vyslovujeme srdečné Pán Boh zaplať, Svätý Otče, že ste nás navštívili, vyprosujeme si od nebeského Otca, aby slová, ktoré počas návštevy zazneli, sme nielen prijali, ale aby sme ich dokázali uskutočniť, ako prejav našej vďaky a synovskej oddanosti.

Duchovné cvičenia- Benediktínsky kláštor, Sampor

V dňoch od 15. do 20. septembra 2021 sa seminaristi 2. až 5. ročníka zúčastnili duchovných cvičení v benediktínskom kláštore Premenenia Pána v Sampore. Témou duchovných cvičení bol evanjeliový text Lk 17, 11-19 – Uzdravenie desiatich malomocných. Exerციátorom nám bol otec prior Vladimír Kasan OSB, za čo by sme mu chceli opätovne srdečne podakovať.

Veni Sancte - Slávnostné otvorenie akademického roku 2021/2022

V utorok 21.9.2021 sme slávili pontifikálnu sv. omšu *Veni Sancte*, pri ktorej sme vyzývali Ducha Svätého, na začiatku nového akademického roku. Hlavným celebrantom bol otec arcibiskup metropolita Mons. Stanislav Zvolenský. V kázni nám otec arcibiskup pripomenul slová pápeža Františka, z ktorých vybral hlavne časť o tvorivosti, ktorá je plodom Svätého Ducha. Na konci sv. omše sa prihovoral aj dekan fakulty, otec Vladimír Thurzo, ktorý nás povzbudil, aby sme nezabúdali na návštevu Svätého Otca Františka, ale uchovávali a znovu si pripomínali slová, ktoré nám počas príhovorov na Slovensku povedal. Tiež sa poďakoval za príležitosť viesť našu fakultu, keďže toto je jeho posledný rok vo funkcii dekana RKCMBF.

Návštevy otca arcibiskupa Mons. Jána Oroscha v seminári

Počas zimného semestra i formačného roku k nám do seminára viackrát zavítal aj trnavský arcibiskup Mons. Ján Orosch, ktorý sa v osobnom rozhovore stretol so spolu-
bratmi z Trnavskej arcidiecézy, ktorí sa vrátili z pastoračného ročníka a na sv. omši nás povzbudzoval k uvedomeniu si zodpovednosti, ale aj radosti vyplývajúcej z kňazstva.

Požehnanie reverend

Dňa 26.10.2021 sme spolu s našimi spolubratmi tretiakmi slávili „obliečku“, pri ktorej ich Svätá Cirkev obliekla do reverend. Bratislavský pomocný biskup Mons. Jozef Halko požehnal tretiakom pri svätej omši ich reverendy a oni tak znovu potvrdili svoj úmysel úplne darovať sa Kristovi a jeho Cirkvi. Otec biskup v homílii poukázal na význam nosenia reverendy pre bohoslovca/kňaza ako vonkajšieho symbolu pre ľudí, ktorým sa dávame k dispozícii ale i pripomenul slová proroka Joela „roztrhnite si srdcia, a nie rúcho, obráťte sa k Pánovi, svojmu Bohu“, v zmysle, že v prvom rade si nám treba vnútorne osvojiť a prijať za svoje, to čo nosenie reverendy symbolizuje.

Otvorenie diecéznej fázy Synody o synodalite

Nedeľu 17.10.2021 sme spolu s najdôstojnejším otcom arcibiskupom Mons. Stanislavom Zvolenským slávili pontifikálnu svätú omšu pri príležitosti otvorenia diecéznej fázy Synody o synodalite. Témou tohto podujatia je „Za synodálnu Cirkev: spoločenstvo, spoluúčasť a misia“ – teda samotná synodálna podstata Cirkvi. Tá spočíva v spoločnom kráčaní, vo vzájomnom počúvaní sa a v načúvaní Duchu Svätému pri ohlasovaní Evanjelia. Kľúčové slová „spoločenstvo, spoluúčasť a misia“ podčiarkujú, že práve ohlasovanie Evanjelia je tým cieľom, na ktorého sledovaní máme mať účasť všetci ako spoločenstvo veriacich v Krista.

Oslava životného jubilea Mons. Jána Formánka

Dňa 4.11. sme v kruhu seminárneho spoločenstva oslávili spolu s otcom Mons. Jánom Formánkom jeho životné jubileum 85 rokov. Aj týmto spôsobom by sme chceli otcovi Jánovi zaželať veľa síl a hojnosť Božích milostí, na príhovor Panny Márie, Matky kňazov.

Svätomartinské trojdnie

Na sviatok svätého Martina z Tours, patróna Bratislavskej arcidiecézy i našej katedrály, sme sa tradične zúčastnili na slávnosti, ktorá trvala od 9. do 11. novembra. Počas týchto troch dní sme sa zamýšľali nad témou – „Všímame si ľudí v núdzi“. Tohtoročné svätomartinské trojdnie bolo obetované ako vďaka Trojjedinému Bohu za milosť apoštolskej návštevy Svätého Otca Františka na Slovensku. Slávnostnými kazateľmi boli Mons. Tibor Hajdu, kancelár kúrie a riaditeľ arcibiskupského úradu Bratislavskej arcidiecézy, otec Vladimír Kiš, správca farnosti Rohožník a jeho excelencia Mons. Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup – metropolita. Počas trojdnia bola slávnostne posvätená aj nová socha sv. Martina, ktorá bude zdobiť našu katedrálu a bude sprítomňovať stálu úctu a vieru v jeho orodovanie.

Trnavská novéna

V novembri, ako už býva zvykom, sa veriaci zhromažďujú v Trnave, aby sa prišli pomodliť k Panne Márii Trnavskej. Trnavská novéna, ktorá sa konala od 13. do 21.11., bola tento rok tematicky spätá s mimoriadnym rokom sv. Jozefa, ktorý vyhlásil Svätý Otec František. Kazateľmi hlavných svätých omší boli slovenskí biskupi, generálny vikár Trnavskej arcidiecézy Mons. Peter Šimko a prepošt Kapituly sv. Mikuláša a dekan Stanislav Vojtko. Vyvrcholením novény, ako každý rok, bola slávnostná nedelňa sv. omša spojená s procesiou s milostivým obrazom cez Trojičné námestie.

Degustácia omšových vín

Dňa 2.11.2021 sme v seminári mali degustáciu omšových vín. Degustáciu viedol náš spolubrat a tiež enológ Krištof Martinák, ktorý nám objasnil v teoretickej i praktickej rovine odbornú degustáciu vín, inak tiež známu ako senzorická analýza. V prvej časti degustácie sme sa oboznámili, akým spôsobom sa víno hodnotí podľa rôznych kritérií. Ďalej sme sa dozvedeli podmienky, kritériá a presný spôsob prípravy vína, ktoré má a môže niesť označenie „omšové víno“. Celkovo sme mali možnosť ochutnať 16 vzoriek omšových vín zo 6 krajín sveta. Počas degustácie sme jednotlivé vzorky hodnotili a spomedzi zaujímavých vzoriek nakoniec v hlasovaní zvíťazilo víno odrody Furmint z maďarskej časti vinárskej oblasti Tokaj, ktoré ako víťaza, budeme najbližšie obdobie používať aj v našej seminárnej kaplnke pri svätých omšiach.

Futbalový zápas nováčikov vs. FC Pelikán

Začiatok formačného roka je spojený s futbalovým zápasom prvákov a druhákov proti výberu seminára FC Pelikán. Tento rok sa zápas odohral v sobotu 23. októbra. Na strane prvákov sa predstavili aj bratia druháci, ktorí minulý rok kvôli pandemickým opatreniam nemohli odohrať vlastný zápas, a pomáhal aj pán rektor. FC Pelikán nastúpil s tým najlepším, čo v seminári je a na pomoc im prišiel pán prefekt.

Po krátkej úvodnej modlitbe a povzbudivých slovách otca špirituála Alexandra rozhodca Martin Gira odpísal začiatok zápasu. Hrало sa v telocvični na 2x 15 minút. Prvé minúty zápasu sa niesli v znamení opatrnosti. Všetci sa ešte len zahrievali a zohrávali. Nebolo to však len nudné behanie za loptou. Vyskytlo sa aj niekoľko gólových príležitostí na oboch stranách, ktoré zneškodnili šikovní brankári. Bezgólový stav trval až do 6. minúty, keď za FC Pelikán skóroval Juraj Zongor. V 11. minúte vyrovnával Krištof Martinák. V závere prvého polčasu skórovali ešte Juraj Zongor a Ján Bednárík. Pri odchode do šatní bol stav 3:1, a to po skúsenostiach z minulosti vyzeralo pre prvákov veľmi nádejne.

Potom prišiel druhý polčas. Občerstvení hráči FC Pelikán zrejme počas prestávky doladili taktiku a tak sa naštartoval ich gólostroj. V 16. minúte skóroval opäť Juraj Zongor. Vzápätí kontroval na 4:2 Ondrej Verbovský. Potom postupne padlo päť gólov do siete prvákov. Dvakrát sa presadil pán prefekt, dvakrát Juraj Zongor a raz Peter Kupkovič. Skóre 9:2 už nevyzeralo tak dobre ako po prvom polčase. V 23. minúte ešte hájil česť prvákov Zoltán Ilcsik, no hneď potom opäť skóroval Juraj Zongor. Skazu prvákov dovŕšil v 28. minúte Peter Kupkovič. Tesne pred koncom sa ešte podarilo skórovať pánovi rektorovi, a tak sa zápas skončil 11:4 pre FC Pelikán.

Hoci prváci s druhákmi prehrali rozdielom triedy, nevadí. Išlo najmä o uchovanie dávnej seminárskej tradície, zašportovanie si a strávenie pekného poobedia. Pochvalu si zaslúžia všetci hráči, či už hrali naozaj dobre alebo sa aspoň snažili.

Bronislav Antoš

FRATELLI TUTTI

FRATELLI TUTTI (1/3)

Encyklika o bratstve a sociálnom priateľstve

Drahí čitatelia, v minulých číslach sme si predstavili myšlienky pápeža Františka, ktoré adresoval mladým v exhortácii Christus vivit. Teraz otvárame sériu s myšlienkami z najnovšej encykliky Fratelli tutti.

Inšpiráciou k napísaniu encykliky s týmto názvom bol pre pápeža sv. František Assiský. Pozdrav fratelli tutti – všetci bratia – používal na vyjadrenie lásky, ktorá presahuje hranice. V týchto dvoch jednoduchých slovách môžeme spoznávať podstatu otvoreného priateľstva, ktoré si ctí a miluje každého človeka, bez ohľadu na jeho aktuálnu fyzickú blízkosť alebo miesto narodenia. Sv. František túžil po svete, v ktorom budú všetci bratmi.

Druhou osobou, ktorá ovplyvnila text tejto encykliky, je veľký imám Ahmad Al-Tayyeb. Pápež sa s ním stretol v Abú Zabí v roku 2019, kde podpísali spoločný dokument O ľudskom bratstve pre mier a spolupúť vo svete. Zhodne vyhlásili, že „Boh stvoril všetky ľudské bytosti rovnocenné v právach, povinnostiach, dôstojnosti a povolal ich, aby žili spolu ako bratia.“ (b.5)

„Veľmi si želim, aby sme v tomto čase, ktorý je nám daný na život, uznávajúc dôstojnosť každej ľudskej osoby, dokázali vo všetkých prebudiť celosvetovú túžbu po bratstve,“ uzatvára pápež František úvod encykliky. (b. 8)

1. kapitola *Tiene uzavretého sveta*

Kapitola vymenúva niektoré tendencie vo svete, ktoré prekážajú rozvoju bratstva. Po skúsenosti svetových vojen sa Európa a svet vydali cestou integrácie. Tento proces sa však spomalil a dnes sa znova otvárajú staré konflikty a povstáva agresívny nacionalizmus pod vznešeným názvom „ochrana národných hodnôt“. Pojem „otvorí sa svetu“ sa vníma len cez ekonomické hľadisko. Hospodárske a finančné záujmy naozaj prepojili svet ako nikdy predtým, ale zároveň spôsobili rozdelenie ľudí a národov. Veľkou ťažkosťou je strata historického vedomia. Akoby sme sa snažili zabudnúť na našu minulosť a začínať všetko od začiatku. Bez koreňov sme ohrození rôznymi mocnármi a ideológiami. Veľmi dobre vedia, ako rozosievaním nedôvery a polarizáciou upriamiť pozornosť ľudí len samých na seba, namiesto budovania bratstva.

„Zdá sa, akoby niektoré časti ľudstva bolo možné obetovať pre dobro vyvolených, ktorí majú byť hodní toho, aby žili bez obmedzení.“ (b.18) Ľudia už nie sú vnímaní ako prvoradá hodnota. Prejavuje sa to neúctou k starým, neprijímaním detí, rozširovaním chudoby a podobne. „Existujú ekonomické pravidlá, ktoré sú síce účinným východiskom na rast, ale nie zároveň na integrálny ľudský rozvoj.“ (b. 21) Ani ľudské práva ešte nie sú vo všetkých krajinách plne rešpektované. To sa týka aj práv žien. Stále pokračujú vojnové konflikty, náboženské a rasové prenasledovanie.

Pápež ďalej píše, že vníma veľký pokrok sveta vo všetkých vedných disciplínach, čo je zaiste dobré. Upozorňuje však na „etický úpadok, ktorý ovplyvňuje konanie na medzinárodnej úrovni a oslabuje duchovné hodnoty i zmysel pre zodpovednosť“. (b. 29) Hovoríme o pokroku, ale stojíme zoči-voči hladu, chudobe, nespravodlivosti – nenachádzame smerovanie k ľudskosti. Vo svete slabne pocit spolupatričnosti. Narastá „vzdialenosť medzi posadnutosťou vlastným blahobytom a spoločným šťastím ľudstva“. (b. 31) „Aké by to bolo krásne, keby sme popri objavovaní nových vzdialených planét nanovo objavili aj potreby brata a sestry, ktorí obiehajú okolo mňa!“ (b. 31)

Pandémia COVIDu ukázala, aký je svet krehký. Znova sme objavili, čo je to bolesť, strach a neistota. Až sa raz táto epidémia skončí, nesmieme si dovoliť upadnúť do rovnakého stavu ako pred epidémiou. Mohli by sme „prehodnotiť životný štýl, organizáciu spoločnosti, naše vzťahy a predovšetkým zmysel našej existencie“. (b. 33)

Niekoľko bodov encykliky sa venuje aj téme migrácie. „Nikdy sa nepovie, že [migranti] nie sú ľuďmi, ale čo sa týka rozhodnutí a spôsobu, ako sa s nimi zaobchádza v praxi, ukazuje sa, že sa pokladajú za menejcenných, menej ľudských.“ (b. 39) Kresťania nemôžu s takouto mentalitou súhlasiť. Politické preferencie kresťana nemôžu prevážiť nad presvedčením

viery. „Rozumiem, že vo vzťahu k migrantom niektorí pociťujú obavy. Je to prirodzený obranný inštinkt. Pozývam k tomu, aby sme išli za hranicu týchto prvotných reakcií. Aby sme sa zo strachu nestali rasistami a nestratili schopnosť stretnúť druhého človeka.“ (b. 41)

Digitálny svet zažíva veľký rast. Ponúka však len ilúziu blízkosti, často za cenu straty reálnych priateľov. Vo virtuálnej komunikácii rastie pokušenie vydávať sa za niekoho iného, klamať, vtierať sa do života iným či správať sa agresívne a urážlivo. Smutné je, že takéto správanie si osvojili aj niektorí kresťania. V médiách sa objavuje množstvo informácií, často aj klamlivých. Okrem toho chceme všetko ihneď a tak strácame schopnosť pozorne načúvať druhému.

Prvú kapitolu o temných tieňoch sveta pápež končí pozvaním k nádeji a k otváraniu sa pre veľké ideály, ktoré predstaví v ďalších kapitolách.

2. kapitola *Cudzinec na ceste*

Druhá kapitola je venovaná podobenstvu o milosrdnom Samaritánovi. Odznela v ňom otázka: „Kto je môj blížny?“ Sme v pokušení odpovedať slovami Kaina: „Či som ja strážcom svojho brata?“ Boh odmieta ľudskú ľahostajnosť voči iným ľuďom, pretože máme toho istého Tvorcu. Nový zákon prináša požiadavku byť milosrdní, ako je milosrdný náš Otec. „V podobenstve o milosrdnom Samaritánovi láske nezáleží na tom, či zranený brat pochádza od tialto alebo odinakiaľ. Je to láska, ktorá trhá reťaze, čo nás izolujú a oddelujú, a vytvára mosty; láska, ktorá nám umožňuje budovať veľkú rodinu, kde sa všetci môžeme cítiť ako doma. Láska, ktorá pozná súcitiť a dôstojnosť.“ (b. 62)

V súčasnej dobe nás toto podobenstvo môže naučiť jednu dôležitú vec: zoči-voči toľkej bolesti a toľkým ranám je jediným východiskom byť ako milosrdný Samaritán. „Každý deň sa nachádzame pred voľbou byť dobrými samaritánmi alebo nevšímavými počesťnými, ktorí prejdú okolo veľkou oklukou.“ (b. 69)

Príbeh dobrého Samaritána sa opakuje aj v súčasnosti. Existujú mnohé opustené cesty, ktoré vznikli ako dôsledok spoločenskej či politickej nevšímavosti. Zbojníkmi sú tiene opísané v prvej kapitole. Spojencami zbojníkov sú ľahostajní okoloidúci. Niektorí z nich sú dokonca (pokrytecky) nábožní! My nemáme čakať, že pomôže niekto iný. Sme to my, kto má začať – najprv v niečom konkrétnom a blízkom, potom aj všeobecnejšie. My kresťania o to skôr, lebo v každom odvrhnutom a opustenom bratovi máme spoznávať Ježišovu tvár. „Viera ponúka v skutočnosti neslýchanú motiváciu na spoznanie druhého, pretože kto verí, môže spoznať, že Boh miluje každú ľudskú bytosť nekonečnou láskou a dáva jej tým nekonečnú dôstojnosť.“ (b. 85)

Martin Surový

Bratislavská Zlatá ulička

Je veľmi pravdepodobné, že v Bratislave sa nenájde nikto, kto by nepoznal ikonickú Kapitulskú ulicu. Prechádzať sa po tejto ulici je akoby sa človek preniesol v čase, nehovoriac o krásnych spomienkach na časy, keď sme boli v Kňazskom seminári sv. Cyrila a Metoda a študovali sme na Rímskokatolíckej bohosloveckej fakulte. Kapitulská ulica je asi jedinou a poslednou ulicou v Bratislave, ktorá sa nemení, či všade naokolo zúri stavebný boom, alebo nie. Je akoby strážkyňou histórie, pokladov minulosti, čo symbolizujú nádherné starobylé budovy, brány, portály a krásne kované oplotenia.

Táto nádherná ulica, orientovaná v línii sever – juh, patrí k najstarším uliciam mesta. Archeologické nálezy dokladajú osídlenie už z mladšej doby kamennej. Z prelomu letopočtov pochádza politické, hospodárske a vojenské centrum keltského kmeňa Bójov, objavené v roku 2007 pri kláštore Klarisiek. Slovanské osídlenie z 9. storočia bolo objavené pri tzv. Vtácej veži. (Ide o polkruhový baštu v hradnom múre, ktorá je jedinou zachovanou vežou hradného opevnenia a je dobre viditeľná zo Staromestskej ulice.) Kapitulská ulica bola pôvodne súčasťou cesty, smerujúcej k Bratislavskému hradu, a vytvárala strategickú komunikáciu. Koncepcia blízkeho hradobného múru predstavuje jednoduchý a účinný spôsob obrany mesta. Pozostáva z vonkajšieho tzv. parkánového múru, ktorý je nižší, a z vnútorného, vyššieho a mohutnejšieho obranného múru.

Kapitulská ulica predstavuje najstaršie mestské centrum s nálezmi kamennej architektúry, ktorá v Bratislave zaznamenala rozmach v 13. storočí. Keď sa bratislavská kapitula po roku 1221 presídlila z hradného kopca do lokality dnešnej Kapitulskej ulice, v areáli bolo už

rozvinuté sídlisko s kostolom sv. Martina a ulica už existovala. Po vzniku mesta, na konci 13. storočia, sa ulica dostala do pozície jeho vnútorného areálu, vymedzeného mestskými hradbami a viedla pozdĺž západnej hradby. Už historické názvy ulice pripomínali, že bola predovšetkým sídlom katolíckych kňazov vo funkciách prepoštov a kanonikov. S nemeckou podobou súčasného názvu *Capitelgasse* sa prvý stretávame v roku 1750.

Dejiny ulice sú dejinami jej palácov a domov. Dodnes sa na nej zachovalo viacero pozoruhodných historických budov, ktoré pri obhliadke mesta predstavujú kultúrne dedičstvo, hodné povšimnutia. Jedným z takýchto domov je Prepoštský palác.

Veľká pôvodne dvojposchodová budova neskororenesančného charakteru s krátkymi bočnými krídlami s rozľahlým predným dvorom a zeleňou má stredoveké jadro. Predchádzala ho prepoštská kúria, ktorú postavili už začiatkom 14. storočia. Jej podobu nepoznáme, nakoľko objekt zhorel pri požiari v roku 1515. Prestavbu, resp. výstavbu nového paláca po požiari inicioval prepošť Hieronym Balbi. Hlavný objekt predstavoval blokovú poschodovú budovu, orientovanú v smere sever – juh, so štípmi na južnej a severnej strane. Prináležalo mu jednopodlažné severné krídlo. Súčasťou paláca bola záhrada, ktorú prepoštovi povolil kráľ Matej Korvín.

V roku 1631 z podnetu prepošta Juraja II. Draškoviča vzhľadom na zlý technický stav budovy došlo k jej prestavbe. Nový palác si zachoval blokovosť a podlažnosť staršieho objektu. Približne v strede krídla vzniklo hlavné schodisko a pribudla veža s bočným vretenovým schodiskom na západnej fasáde, v blízkosti juhozápadného nárožia. Jednoduchosť, striednosť, racionálne členenie a zdobenie architektonických detailov paláca dokladá štýl zotrávajúci na renesančnom prejave, v tom čase ešte doznievajúcom na reprezentačných palácových stavbách. Plány prestavby budovy nie sú známe, ale pripisujú sa talianskym architektom rodiny Rava, najmä podľa podobných architektonických znakov ich stavieb.

V roku 1776 inicioval ďalšiu prestavbu paláca pravdepodobne prepošť František Berchtold (1773-1776). V tom čase bolo pristavané južné krídlo s tromi podlažiami a o dve podlažia nadstavali severné krídlo. Palácová budova takto získala trojkrídlivú dispozíciu s čestným nádvorím.

Iniciátorom úprav v poslednom desaťročí 19. storočia bol prepošť József Dankó. Kaplnku na 2. nadzemnom podlaží zastropili novorenesančným dreveným stropom s malovanou ornamentálnou výzdobou, ktorej autormi sú Franz Storno a Josef Barnert. Meno Jozsefa Dankó i s datovaním 1893 namalovali na pásku stropu. Na priečelí paláca pribudol balkón

s mrežovým zábradlím, podopieraný štyrmi konzolami a dvomi liatinovými stĺpmi. Z priestoru pod balkónom vzniklo presklené zádverie, z ktorého sa do paláca vstupovalo dvomi portálmi.

Na priečelí objektu sa doteraz nachádza pamätná tabuľa z červeného mramoru, ktorá oznamuje, že 27. apríla 1886 v tejto budove navštívila prepošta Hyacinta Rónaya kráľovná Alžbeta s dcérami, veľkokňažkami Gizelou a Valériou. Interiéry boli v tom čase vyzdobené maľbami a rytinami. Areál paláca z južnej a západnej strany ohraničili plným múrom a vstupný reprezentačný portál edikulového typu s trojuholníkovým tympanonom umiestnili do stredovej osi západného ohradného múru (od Kapitulskej ulice). Súčasťou portálu je kartuša s rodovým erbom bratislavského prepošta Juraja Draškoviča a latinským nápisom. V trojuholníkovom štíte nad erbom je oválny medailón, završený maskarónom, s rytým nápisom s latinským textom: *DEI OPT. MAX. GLORIAE - SVCCASSOR. COMMODITATI - AEDES VET VSTATE LABANTES - SOLO AEQVANS A FVND. EXTTRVXIT.- GEORG. DRASCOVITIVS. EPISC. QVINQ. - ECCLES. PRAEP. POSON. MDCXXXII.- SARTAS TECTAS SERVATE.*

„Boha všemohúceho najväčšej slávy nasledovník láskavosti dom zo staroby na spadnutie vyrovnal, od základov vystaval Juraj Draškovič biskup päťkostolský, bratislavský prepošť 1632, v dobrom stave zachovajte.“

Neskororenesančný portál je v kontraste s jednoduchou fasádou budovy. Portál je ojedinelým architektonickým prvkom v rámci Slovenska. Za pozornosť stojí súsošie sv. Alžbety Durínskej z bieleho mramoru, ktoré sa nachádza na nádvorí paláca a je dobre viditeľné cez spomínaný portál. Sochu tu inštalovali v roku 1907, keďže sv. Alžbeta sa pravdepodobne v roku 1207 narodila na Bratislavskom hrade. Socha je dielom významného bratislavského sochára Alojza Rigeleho (1879-1940). Jeho sochy prináležia viedenskému klasicizmu, inšpirovaný talianskou renesanciou.

Okrem architektonicko-historických hodnôt predstavuje objekt i hodnoty spojené s viacerými osobnosťami, ktoré ho obývali.

Atmosféra Kapitulskej ulice je neopísateľná, pokojná a niečím mystická. Počuť tu spievať vtáky, je tu výhľad na vežu kostola klarisiek, hrad a majestátnu Katedrálu sv. Martina. Veľmi ťažko sa opisuje táto atmosféra, tú treba zažiť.

Milan Puškar

recenzia filmu - Otec

V tejto recenzii by som vám rád priblížil film, ktorý rozvíril vody filmového priemyslu hneď z niekoľkých dôvodov. Prvým bolo obsadenie jedného z najlepších hercov našich čias, Anthonyho Hopkinsa. Ďalším dôvodom je téma a dej filmu, ktorý sa venuje ľudskej starobe, jej prežívaniu, ťažkostiam a pohľadu na toto životné obdobie z viacerých uhlov. Síce nemôžeme hovoriť o holywoodskom trháku, film však ponúka veľmi intenzívny prejav a na diváka pôsobí rozličnými dojmami.

Dej filmu sa odohráva v Londýne, kde žije Anthony (Anthony Hopkins) vo svojom byte. Nakoľko už má 80 rokov a rozličné zdravotné ťažkosti, je odkázaný na starostlivosť svojej dcéry Anne (Olivia Colman), ktorá sa snaží zladíť svoju prácu s náročnými požiadavkami jej otca. Anthony sa však nechce zmieriť s odkázanosťou na starostlivosť niekoho iného. Odmieťa jednu opatrovatelku za druhou a svojimi prejavmi strpčuje život ľuďom okolo seba. Problém však nastáva, keď si začne uvedomovať, že s ním niečo nie je v poriadku. Snaží sa pochopiť, čo sa s ním deje, prečo sa menia veci okolo neho, začína pochybovať o realite, svojich blízkych aj o vlastnej mysli. Divák začína postupne chápať, že Anthony trpí demenciou a to postupne vysvetľuje jeho správanie. Postupným zhoršovaním sa jeho stavu, sa Anne rozhodne pre trvalú starostlivosť o jej otca a tak mu vybaví miesto v špecializovanom zariadení.

Celý film sa odohráva v komornom prostredí. Malý počet postáv, ktoré vo filme vystupujú, ale aj to, že väčšina scén je zachytená v Anthonyho byte a len pár scén je mimo tohoto priestoru, vytvárajú tento skromný prejav. Divákovi to môže pripomínať divadelné predstavenie, a aj tak to pôsobí. Napriek tomu to nie je rušivé a zvolené prostredie, jeho vybavenie a osvetlenie, pôsobí vizuálne vynikajúco. Súzvuk všetkých technických prvkov filmu, ako napríklad kamera, strih a zvuk, vytvárajú intenzívny a veľmi pôsobivý prejav filmu. Dobrý pohyb kamery ponúka zábery, ktoré diváka vtahujú do deja a dávajú mu možnosť prežívať ešte autentickjšie to, čo sa odohráva práve na plátne. Do tohoto celého nemálo prispieva hudba. Jej autorom je Ludovico Einaudi, taliansky klavirista a skladateľ. Minimalistická hudba, ktorá neruší, nie je hlučná, dotvára emócie na scéne. Pokiaľ by sa divák na hudbu úmyselne

nesústredil a nezapočúval sa do nej, tak by mu prišla úplne prirodzená a dokonca by si ju ani veľmi nevšimol. Tento efekt je dosiahnutý nízkym počtom nástrojov, ktoré zaznievajú počas celého filmu.

Ako som už na začiatku spomenul, herecké obsadenie tejto snímky nám ponúka vynikajúce výkony v podaní Anthonyho Hopkinsa a herečky Olivie Colman. Všetci vieme, že Anthony je vynikajúci herec a v takýchto špecifických rolách, kde sa pracuje predovšetkým s mimikou, gestami a pohľadom, odvádza perfektnú prácu. Presne tak je tomu aj v tomto filme. Veľmi tomu napomáha aj fakt, že jeho postava je približne rovnakého veku, aký má on v skutočnosti. Samotný prejav herca pôsobí, ako keby to ani nehral a sám bol tá postava vo filme. Stotožnenie herca s postavou býva pri takýchto psychologických drámach veľmi dôležité. Preto som bol milo prekvapený, že aj predstaviteľka Anne, nie je len do počtu a spolu s Anthonyom, odvádzajú vynikajúcu prácu. Okrem dôležitých vonkajších prejavov hercov, tak aj spoločné dialógy pôsobia prirodzene, nenútené a diváka vtahujú stále viac do jednotlivých scén. Veľmi dobrý efekt vytvára takzvaný slovný balast, rozličné citoslovčia, popevky a podobne. Presne to, čo robíme a používame aj my v bežnom živote. Nízky počet hercov pôsobí dobrým dojomom a dáva možnosť viac vnímať hlavných protagonistov.

Je dôležité povedať, že tento film nie je nejakou ľahkou jednohubkou o živote. Môžeme povedať, že ide o náročný film, ktorý divákovi ponúka možnosť zamyslieť sa nad životným obdobím, ktoré môže nastať u hocikoho z nás. Ponúka pohľad na starobu človeka, na jej význam, krásu, ale aj ťažkosti, ktoré prináša. Je to aktuálna téma v dnešnej dobe, kedy starí ľudia sú často vnímaní len ako príťaž spoločnosti, ako mrzutí dedkovia a babky, ktorí nám len komplikujú život. Práve preto je dobré vidieť túto psychologickú životnú drámu, lebo je obohatením pohľadu dovnútra človeka, ktorý sa snaží pochopiť existenciu a zmysel života.

Peter Kupkovič

Stážuje sa jeden pán: „Všetci mi hovoria, že nechodím do kostola. Ale ja si myslím, že Pánu Bohu je milšie, keď na neho myslím v krčme, ako keby som v kostole myslel na pivo.“

Na nebeskú bránu niekto naliehavo klope. Svätý Peter, ktorý zadriemal sa naľaká a hovorí: „Čo je?“

Spoza bránky sa ozve:

„Nehovorí sa: Čo je?, ale: Kto je?“

A svätý Peter si povzdychne:

„Pre pána Jána, ďalšia učiteľka.“

Hodina náboženstva. Kňaz sa pýta: „Jožko, povedz nám, kto bol prvý človek?“ Jožko odpovie: „Adam“.

„Správne. A aký hrozný trest na neho Pán uvalil?“

„Evu!“

Turista príde ku Genezaretskému jazeru, kde je zakotvená malá loďka, ktorá preváža turistov na druhú stranu.

Opýta sa lodníka: „Prepáčte, koľko stojí plavba na druhý breh?“

„Dvadsať dolárov.“

„Nie je to trochu veľa?“ Pýta sa turista.

„Vážený pane, toto je po hladine, po ktorej chodil Kristus, pešo!“

Turista sa usmeje a povie: „Ani sa nečudujem, keď máte také ceny.“

Na svätej omši farár káže. Zozadu k nemu príde kostolník a šepká mu: „Otče, na chóre opäť hrajú poker.“

A kňaz mu na to odpovie: „Ďakujem, že si mi dal vedieť, ale najskôr musím dokončiť kázeň.“

Bronislav Antoš

OBJEDNÁVKA ČASOPISU (ročník XXXIV. - 2022/2023)

Zasielajte na adresu: KSCM - ADSUM, Kapitulská 26, 811 01 Bratislava.

Cena predplatného je 1, 20 € za 2 ks ročne, v

plus 1, 40 € poštovné a balné na celý rok.

(Možno predplatiť maximálne na jeden rok!)

Meno a priezvisko :

Ulica: Mesto a PSČ:

E-mail/Tel.: Počet ks z každého čísla:

Objednávku vystrihnite, vložte do obálky a pošlite na adresu redakcie. Poštovú poukážku vám zašleme v najbližšom čísle. Uhradte ju, prosíme, do dvoch týždňov od doručenia.

Môžete si nás objednať aj online na stránke: www.adsum.sk

„Kráčaním premáhate pokušenie statickej viery, ktorá sa uspokojí s nejakým obradom alebo starou tradíciou, vychádzate zo svojho vnútra, nesiete v batohu svoje radosti a bolesti a robíte zo svojho života púť lásky k Bohu a k bratom a sestrám.“

(z homílie sv. Otca v Šaštíne 15.9.2021)